

Koncepce rozvoje partnerství a příhraniční spolupráce obce Červená Voda

Verze 1.0
ZÁŘÍ 2018

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlepšení strategického plánování a
výkonu správy v obci Červená Voda
CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002937

1. Obsah

1. Obsah	2
2. Úvod	3
3. Navázaná partnerství a spolupráce.....	4
4. Zahraniční spolupráce.....	6
5. Témata spolupráce	10
6. Partnerství v okolních městech.....	10
7. Návrhy konkrétních aktivit spolupráce pro období 2018 - 2031	12

2. Úvod

Tento text je součástí zahájení procesu strategického plánování a řízení obce Červená Voda. Proces byl zahájen díky projektu *Zlepšení strategického plánování a výkonu správy v obci*. Jeho výsledkem jsou čtyři texty:

- Plán rozvoje obce Červená Voda (analytická a návrhová část)
- Koncepce rozvoje místních částí obce Červená Voda
- Koncepce rozvoje sportu v obci Červená Voda
- Koncepce partnerství a příhraniční spolupráce obce Červená Voda

Klíčovým dokumentem, který texty propojuje je Plán rozvoje obce Červená Voda. Další tři texty mají zejména funkci shrnutí daného tématu, zpřehlednění aktivit, které se v dané oblasti v Červené vodě děly a dějí, mapování problémů a výzev a v neposlední řadě mohou sloužit jako zásobník podnětů nebo projektových záměrů, kterými bude postupně naplňován celkový strategický plán.

Partnerství a partnerská spolupráce

*Partnerská spolupráce jako přirozený nástroj vnitrostátní i mezinárodní spolupráce měst a obcí během dlouhé doby své existence prokázala svůj přínos pro porozumění mezi národy a kulturami. Její přidanou hodnotou je nejen živý mezikulturní dialog mezi běžnými občany, překonávání předsudků mezi národy, ale také **posilování občanské účasti na veřejném životě a podpora občanství a integrace Evropské unie.***

Předkládaná koncepce si klade za cíl analyzovat současnou situaci v oblasti partnerství obce Červená Voda s jinými územními celky a navrhnout možný postup pro rozvoj takové spolupráce.

Cílem je přirozenou formou podpořit posílení občanské zodpovědnosti a zapojení občanů do života místní komunity. Ze zkušeností toho lze dosáhnout vytvořením dlouhodobé mezinárodní spolupráce mezi samosprávami, spočívající v pravidelném setkávání zástupců obcí a jejich občanů. Spolupráce může být podložena oficiálním dokumentem (partnerskou dohodou) nebo usnesením orgánů obce.

Z hlediska rozvojového má spolupráce veliký význam pro výměnu zkušeností v nejrůznějších oblastech týkajících se života obce, ať už se jedná o udržitelný rozvoj, sociální oblast, školství, životní prostředí, cestovní ruch nebo fungování samosprávy. Samosprávy mohou prostřednictvím partnerské spolupráce podporovat ekonomické vazby svých podnikatelů s jejich protějšky v partnerských městech a tím pozitivně ovlivňovat ekonomický rozvoj svého území a regionu.

Partnerská spolupráce měst může mít několik podob:

- formální (oficiální) partnerství - na základě podepsané dohody o spolupráci, deklarace či smlouvy o spolupráci;
- spolupráce na společném projektu;
- neformální partnerství – jde o neformální spolupráci bez podepsané dohody či smlouvy.

Základem pro funkční a živé partnerství je vzájemné porozumění a společné chápání partnerské spolupráce mezi municipalitami, efektivní komunikace, jasné a srozumitelné cíle naplňující obsah partnerství a aktivní zapojení občanů, zájmových a profesních sdružení do aktivit.

3. Navázaná partnerství a spolupráce

Obec Červená Voda nemá navázána žádná oficiální partnerství s dalšími obcemi a městy. V rámci spolupráce okresů byla obec účastna některých aktivit družby Ústí nad Orlicí a slovenského Popradu.

Současná členství v organizacích jsou motivována společnou výměnou informací, příkladů dobré praxe a investičních záměrů. Dále jsou tyto záměry (především investiční) společně prosazovány, případně společně či individuálně financovány.

Sdružení obcí Orlicko

Sdružení obcí Orlicko je dobrovolný svazek obcí v okrese Ústí nad Orlicí, jeho sídlem je Žamberk a jeho cílem je realizace závěrů Strategického plánu rozvoje Orlicka, podpora rozvoje cestovního ruchu a turistiky, řešení systému veřejné dopravy k zajištění dopravní obslužnosti v zájmovém území, společný postup při řešení zaměstnanosti, zdravotnictví, v oblasti propagace a informatiky a dalších oblastech. Sdružuje celkem 31 obcí a byl založen v roce 2001.

Foto – realizovaný projekt Cyklostezky Králíky – Červená Voda

Další spolupráce s obcemi probíhá prostřednictvím Místní akční skupiny Orlicko (MAS Orlicko). **Obec Červená Voda není členem MAS, ale jedná s touto organizací prostřednictvím svého členství ve Sdružení obcí Orlicko. Starosta obce je členem rady MAS.**

www.orlicko.cz

www.mas.orlicko.cz

Destinační společnosti Králický Sněžník

Společnost zajišťuje propagaci a aktivity směřující k rozvoji turistického ruchu regionu. Má cca 24 členů. Obec je zakládajícím členem (rok 2008). Místostarosta obce Červená Voda je předsedou této společnosti. Králický Sněžník o.p.s., se sídlem Velké náměstí 5, Králíky 5619.

Foto – realizovaný projekt společných trhacích map – zdarma k distribuci

<http://www.kralickysneznik.net>

Národní síť Zdravých měst ČR

Zdravá města, obce a regiony v České republice jsou již od roku 1994 zastřešeny asociací Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM). Asociace je certifikována ze strany Světové zdravotní organizace (WHO) jako kvalitní realizační platforma programu Zdravé město WHO v Česku. Celostátní síťová spolupráce umožňuje členům NSZM sdílet zkušenosti a dobrou praxi v nejrůznějších oblastech jejich rozvoje. Zapojení do NSZM přináší i možnost mezinárodní spolupráce po celé Evropě. Červená Voda je členem této sítě od roku 2017. Foto – realizace osvětových kampaní – Dny zdraví 2017

www.zdravamesta.cz

Sdružení místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR je nevládní apolitickou organizací s celostátní působností, která sdružuje a hájí zájmy obcí a měst v ČR. Ze širokého spektra aktivit ve prospěch samospráv lze zmínit především prosazování spravedlivého dělení daňových výnosů mezi obce a města v ČR (rozpočtové určení daní). Agenda SMS ČR dnes zahrnuje připomínkování nejrůznějších legislativních návrhů, prezentace a prosazování potřeb menších obcí a měst, hájení zájmů venkova a jeho obyvatel a spolupráce v boji proti korupci ve veřejné správě. SMS ČR je silným partnerem vlády, parlamentu i krajů v ČR. Sdružení vzniklo v roce 2008.

www.smscr.cz

Euroregion Glacensis – členství ve fázi přípravy

Euroregion Glacensis podporuje ideu přeshraniční spolupráce a myšlenku evropské jednoty, ve snaze o rozvoj přátelských a vzájemně výhodných kontaktů mezi Českou republikou a Polskou republikou. Pečuje o zachování společného kulturního dědictví pohraničních území a současně bere v úvahu ustanovení Evropské rámcové úmluvy o spolupráci. Obec Červená Voda od roku 2016 realizovala několik projektů se Gminou Miedzylesie, spolufinancovaná právě z prostředků tohoto Euroregionu.

Foto – realizovaný projekt – Turistika – šance na rozvoj česko-polského příhraničí.

www.euro-glacensis.cz

Dále obec Červená Voda spolupracuje na realizaci několika projektů v rámci **obce s rozšířenou působností Králíky**, do které spadá společně s městem **Králíky a obcemi Dolní Morava, Mladkov a Lichkov**.

4. Zahraniční spolupráce

Obec Červená Voda ve zdokumentované historii nenavázala žádné oficiální partnerství, nebo spolupráci s žádnou municipalitou, nebo subjektem. Jsou tu však vytvořeny vazby na neformální úrovni, které jsou letité a často i intenzivní.

POLSKO

Włoszakowice

V rámci zimních rekreací začala skupina obyvatel polského města Włoszakowice navštěvovat skiareál Šanov. Tato spolupráce a přátelství s místními obyvateli byla následně rozšířena na letní rekreace a přátelská utkání mezi TJ Jiskra 2008, z.s. a uskupení tzv. „starých pánů“. TJ Jiskra 2008 datuje první turnaje zhruba od roku 2007, kdy čeští fotbalisté nejdříve navštívili Włoszakowice a ti jim návštěvu v srpnu oplátili. Toto přátelství tedy trvá zhruba 11 let.

Kontaktní osobou Stanislav Révus (602 560 076) a paní Barbara Hájková (773236044).

Fotografie z návštěvy FC Jiskra 2008 v roce 2011 v Polsku. Foto J. Horák

Miedzylesie

Od roku 2016 probíhá spolupráce na projektech podpořených z Euroregionu Glacensis. Jedná se jak o budování infrastruktury pro rozvoj turistického ruchu, tak o aktivity spojené s místními tradicemi a plánování rozvoje regionu. Jako příklad lze uvést návštěvu pana starosty, ředitele ZŠ s učitelkami a skupinou dětí na Vánočním jarmarku, nebo oslavě adventu v Miedzylesie na přelomu roku 2017 a 2018. Skautská skupina, působící i v Červené Vodě spolupracuje s partnery v Miedzylesie ještě déle.

Fotografie ze společné návštěvy skautů Vídně.

NĚMECKO

S ohledem na osudy našeho kraje a zejména vzhledem k odsunu německy mluvícího obyvatelstva, probíhají návštěvy těchto obyvatel region Králicka a tedy i v naší obce. Jsou to organizované zájezdy zástupců spolku sudetoněmeckých krajanů i německy mluvící jednotlivci. Členové spolku jsou z širokého regionu – nejsou to obyvatelé jednoho města. Spolek vydává brožurku o zajímavých událostech v našem regionu.

Často je kontaktní osobou pro Červenou Vodu paní Eva Topičová (provozovatelka obchodu v bývalém kině). Několikrát ročně pomáhá těmto návštěvníkům v zajištění dopravy a zprostředkování dalších kontaktů v regionu. Dle jejího stanoviska je těchto návštěv stále méně z důvodu vyššího stáří pamětníků. Navštěvuje však i další města, kam tento spolek organizuje cesty a kde zájem stále trvá (například v Rokytnici

v O/h.). Za německou stranu komunikuje paní Sonja Jendras (tel: 06131/573611). Spolek spravuje archiv/muzeum ve městě Waldkraiburg.

Ohledně spolupráce jsou zde bariéry v nízkém počtu osob hovořících oběma jazyky, nedostatečné zázemí pro přespání i stravování přímo v Červené Vodě.

Fotografie z návštěvy německých krajanů.

V rámci spolupráce fotbalistů v Červené Vodě s hráči z polského města

Śmigiel byla navázána spolupráce i v rámci hráčů z německého Friedrichsdorfu a dalšími. Více informací má Mgr. Luděk Bílý.

UKRAJINA

V rámci spolupráce obcí Pardubického kraje a Zakarpatské oblasti Ukrajiny proběhla ve dnech 7. - 10. ledna 2017 návštěva české delegace na Ukrajině.

Aktivitu organizovala Mgr. Ingrid Kleinová z odd. komunikace a vnějších vztahů kancelář hejtmana (+420 466 026 178, ingrid.kleinova@pardubickykraj.cz). Za obec Červená Voda se cesty účastnil starosta Ing. Petr Mareš, Ph.D. a ředitel ZŠ, Mgr. Luděk Bílý. Jako partnerská obec byla navržena obec **Zabrid'** z

Velkoberezenského okresu. Starosta Vasyl Herzanyč (email: zabrid_sl@ukr.net, tel: +38 0997583329, Adresa: 89003, Zakarpatska oblast, Obec Zabrid, ul. Mira,42)

Cesta splnila očekávání a byla nalezena mnohá společná témata, jak z hlediska zimní turistiky, tak realizace investic v obcích.

Návštěva na Ukrajině v roce 2017.

RAKOUSKO

Zhruba 10 pracovníků obce Červená Voda v termínu 22. - 23. září 2016 absolvovalo tematický zájezd do Dolního Rakouska. Cestu organizovala MK cestovní kancelář Marie Kvapilová, (Nová Sídla 28, 570 01 Litomyšl mobil 604 834887, ck.kvapilova.marie@cbox.cz).

Cesta začala prohlídkou atraktivit Humpolce a Jindřichova Hradce a pokračovala exkurzemi ve třech obcích v Dolním Rakousku. Tématem bylo setkání s představiteli obcí, informace o obcích, vybavenosti, veřejném a společenském životě obcí. Jednou z těchto obcí byl i Harbach.

Fotografie z poznávací návštěvy v Rakousku.

Témata spolupráce

Z přehledu dosavadní spolupráce, charakteru obce a její historie vyplývají tematické oblasti pro možnou spolupráci s jinými městy v ČR nebo zahraničí:

- zimní turistika
- kartáčnictví
- textilní průmysl
- fotbal
- Skaut
- Pionýr
- letecké modelářství
- původní obyvatelstvo
- partnerství škol
- cyklistika
- vojenská historie
- projekt Zdravá obec a Místní agenda 21
- projekty Česko Polské spolupráce v rámci Euroregionu Glacensis
- projekty v rámci Česko- Německého fondu budoucnosti

6. Partnerství v okolních městech

Králíky

- **Polsko - Międzyzlesie.** Sousední město, časná komunikace v rámci projektů. Návštěvy mateřských školek, řešení investičních projektů.
- **Německo – Villmar.** Partnerství založené na historické skutečnosti odsunu německy mluvících obyvatel. Krajané navštěvují město organizovaně i individuálně. Město podporuje spolek organizující setkání. Každý rok jezdí dechovka ZUŠ na několikadenní pobyt. Krajané na oplátku jezdí do Králíků, například ku příležitosti oslav nebo akce „Vím já kostelíček“.
- **Itálie - Solbiate Olona.** Partnerství, které vzniklo v roce 2017 na základě iniciativy českého konzulátu v Itálii. Města spojuje vojenská historie.

Jablonné nad Orlicí

Město Jablonné nad Orlicí získalo většinu partnerských měst v 90. letech 20. století na základě zájmu ze zahraničí a národních programů vytváření partnerství. Největší spolupráce byla od samého začátku s městem Hinwil. Z počátku šlo o častější návštěvy, tzv. ze zvědavosti „jak to v tom Sovětském svazu žije“. Následně zájem částečně upadl. Je zde však stále významná spolupráce škol, hasičů a spolku

turistů (KČT). S ohledem na porovnávání činností úřadů a přejímání dobré praxe ve výkonu veřejné správy, pan tajemník poukázal na zásadní rozlišnosti v legislativě i velikosti města.

Nejmladší spolupráce je s městem Kondratovice, která vznikla na základě realizace společného projektu.

- **Švýcarsko - Hinwil**
- **Německo – Seehausen**
- **Rakousko – Stockerau**
- **Polsko – Kondratovice**

Štíty

- **Polsko – Niemodlin.** Účast na polsko- české gastronomické soutěži, sportovním dnu, jarmarku, nebo oslavách měst.
- **Itálie – Belvedere Ostrense.** Vzájemné návštěvy a konference s dalšími zahraničními partnerskými městy. Spolupráce škol.

Z hlediska zjišťování příčin a důvodů pro uzavírání partnerství bylo mezi zástupci měst zjištěno, že šlo často o součást nějaké nabídky komunitního, nebo investičního projektu. V některých případech si obec vybral sám partner v období vstupu do EU. Intenzita spolupráce je rozličná. Zatím co některá zahraniční města nemusí tuto spolupráci nijak finančně dotovat a občané sami a za vlastní náklady organizují výlety do partnerských měst, u českých obcí je to často aktivita dotovaná a podporovaná. Přesto s menším zájmem. U starších osob jde často o jazykovou bariéru. Nejintenzivněji probíhá spolupráce škol, následně poté spolků (hasiči, turisté, sportovci).

Při hledání nových partnerů bylo doporučeno vybírat z obcí podobné velikosti. Partnerství byla hodnocena pozitivně především z hlediska zapojení spolků, předávání zkušeností i podpory patriotismu.

7. Návrhy konkrétních aktivit spolupráce pro období 2018 - 2031

Hlavním cílem je posílit partnerskou spolupráci na obecní, regionální a přeshraniční úrovni.

6A Posílit partnerskou spolupráci na obecní, regionální a národní úrovni				
stav	opatření - aktivita	finance	termín	zodpovědnost
spolupráce	6.1 Podporovat spolupráci v rámci pořádání společných akcí	Režijní náklady, organizace, ceny	Min. 1 akce ročně	Koordinátor pro MA21
aktivní členství	6.2 Zajistit aktivní účast zástupců obce v orgánech partnerských a členských organizacích	režijní náklady	průběžně	starosta
6B Posílit partnerskou spolupráci na přeshraniční úrovni				
Obec není členem Euroregionu	6.3 Podat žádost o členství v Euroregionu Glacensis	roční příspěvek 4 Kč na obyvatele	Do 1.1.2019	starosta
probíhající spolupráce (sport, škola)	6.4 Zjistit ochotu k oficiální spolupráci - návštěvě	5000,-	1.1.2019	starosta
uzavření oficiální spolupráce	6.5 Zajistit oslavu, pozvání partnerů	30 000,-	1.6.2019	starosta
oficiálně podpora a organizace aktivit spolupráce	6.6 zajistit výměnné pobyty škol a spolků, podpora pobytu hostů	65 000,- ročně	do 1.1.2020	starosta

Zdroje:

1. Vlastní šetření v roce 2017 a 2018 provedené Miroslavem Beranem
2. <http://www.partnerskamesta.cz>